

Strasbourg, 29. april 2026

Spoštovani,

v nadaljevanju vam pošiljamo povzetek nagovora in izjavo evropske poslanke Irene Joveve (Renew Europe/Svoboda) z današnje plenarne razprave o strategiji Evropske unije v odziv na krizo na Bližnjem vzhodu ter njene posledice za cene energije in razpoložljivost gnojil.

“Mnogi verjamejo, da politika in integriteta ne gresta skupaj. Jaz verjamem, da gresta. Če si človek upa,” je uvodoma začela Joveva in ob tem poudarila, da prav pomanjkanje političnega poguma in doslednosti najvišjih predstavnic in predstavnikov Evropske unije vodi v njene neučinkovite odzive na globalne krize. “Naši odzivi na razmere na Bližnjem vzhodu so prepočasni, predvidljivi in predvsem neučinkoviti ter selektivni”, je še dejala. Po njenih besedah to samo zmanjšuje vpliv Unije kot globalnega akterja.

Kritična je bila tudi do izjav nemškega kanclerja Friedricha Merza glede politike ameriškega predsednika Donalda Trumpa, pri čemer je izpostavila, da prav takšna retorika normalizira nevarno zaostrovanje razmer: “Ko Friedrich Merz govori o Donaldu Trumpu in njegovi vojni v Iranu na način, ki normalizira nevarno eskalacijo, to ni niti realpolitika. To je neodgovorno.”

Evropska unija po njenem ne sme pristajati na logiko zaostrovanja razmer niti legitimizirati nevarnih geopolitičnih potez, temveč mora prevzeti aktivnejšo vlogo pri umirjanju konflikta:

**“Ne govorimo o geopolitični igri na daljavo. To je kriza. Kriza, ki jo ustvarjata genocidni izraelski premier in njegova “lutka”. ZDA in Izrael vodita vojne, prebivalke in prebivalci EU pa nosijo posledice. Evropejke in Evropejci plačujejo račun. Račun za računom so kaznovani za vojno, ki je nismo začeli.”**

Zato je poudarila pomen enotne, odločne in samostojne zunanje politike EU, ki temelji na diplomaciji in enotni zunanje-politični drži, zmanjševanju odvisnosti od tretjih akterjev ter doslednem spoštovanju mednarodnega prava:

**“Čas je, da si upamo biti odločni. Imeti integriteto. Si upati razmišljati s svojo glavo. Zavzeti se za mednarodno pravo, mir in zaščito ljudi v EU. Vse troje je mogoče. Obljubim.”**

Ozadje:

*Zaostrene razmere na Bližnjem vzhodu, kjer je v veljavi krhka prekinitev ognja med ZDA, Izraelom in Iranom, še naprej pomembno vplivajo na svetovne trge nafte in zemeljskega plina ter prispevajo k rasti cen energije v Evropi in po svetu. Dodatno negotovost povzroča omejevanje pomorskega prometa skozi Hormuško ožino, kjer so motnje v ladijskem prometu za plovila, namenjena v ali iz iranskih pristanišč, privedle do zastojev v dobavnih verigah in do večje nepredvidljivosti logističnih tokov. To povečuje pritisk na razpoložljivost ključnih surovin, pomembnih tudi za Evropsko unijo, zlasti gnojil, ki so nujna za kmetijsko proizvodnjo in stabilnost prehranskih sistemov. Posledično se učinki geopolitičnih napetosti neposredno prenašajo v višje stroške življenja, slabšo cenovno konkurenčnost evropskega gospodarstva ter*

*povečano tveganje za prehransko in energetska varnost. Hkrati aktualne razmere razkrivajo strukturne ranljivosti Unije, zlasti njeno odvisnost od zunanjih virov energije in surovin ter omejeno sposobnost hitrega, usklajenega in učinkovitega odzivanja na kompleksne globalne krizne razmere.*

Za kakršnekoli dodatne informacije ali izjave evropske poslanke smo vam na voljo.

Lep pozdrav,

**joveva**  
Irena Joveva  
poslanica Evropskega parlamenta

Pisarna evropske poslanke  
Irene Joveve

Kersnikova ulica 3, 1000 Ljubljana  
(+386) 51 282 828

[pisarna@irenajoveva.si](mailto:pisarna@irenajoveva.si)  
[www.irenajoveva.si](http://www.irenajoveva.si)